Poštnina
plačana v gotovini

Gorenjski glas

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 31 | Kranj, 4. avgusta 1949 | Cena din 2·—

VSEBINA DANAŠNJE ŠTEVILKE:
Patronat nad KOZ „24 december" ima poveljstvo NM. Slovenije — MBD „France Prešeren" proglašena za udarno — Zasedanje okrajnega plenuma AFŽ v Kranju — O izobraževalnih tečajih — Otvoritev zadružnega doma na Podbrezjah — Tržaški otroci na počitnicah v Kranju — Množična zborovanja v Kranju, Škofji Loki in Tržiču — Odkritje spominske plošče padlim aktivistom NOB v tovarni „Sava" — Novi udarniki v „Štandardu" — Med pionirji v Trebiji — Uspehi tovarne čevljev v Žireh — Šport — Tedenska kronika itd.

Patronat nad zadrugo „24. december" je prevzelo poveljstvo NM za Slovenijo

Poljane, 31. julija.

V Poljanah pri Škofji Loki so 15. februarja ustanovili kmečko obdelovalno zadrugo „24. december". Zadruga obsega že 6 vasi Poljanske doline, iz nekaterih vasi je v zadrugo vstopilo že 90% prebivalcev. Sedaj je v zadrugi 35 gospodarjev s 146 člani, zemlje pa je 500 ha. Zadruga bo gojila predvsem živinorejo, sadje in semenski krompir, ima pa tudi lepe pogoje za razvoj gozdarstva. Električna centrala, gostinsko, mizarsko in krojaško podjetje, ki jih je zadruga že ustanovila, so velikega pomena za njeno gospodarsko utrditev.

Patronat nad zadrugo je prevzelo poveljstvo narodne milice za Slovenijo. Miličniki so ob letošnji košnji izdatno pomagali zadružnikom z delovno silo, pomagajo jim pa tudi v kulturnoprosvetnem oziru. Tako so v nedeljo, 31. julija priredili v zadrugi koncert, na katerem sta nastopila pevski zbor in godba NM. Ob tej priliki so miličniki poklonili zadrugi elektromotor, knjižno omaro s 100 knjigami ter večjo količino mila.

„MDB Fr. Prešerna" proglašena za udarno

Preko 200 razigranih brigadirjev, veselih, nasmejanih oči je odšlo v prvih dneh meseca julija na gradnjo „Ceste bratstva-edinstva". Preko 200 parov mladih rok je zamenjalo svinčnike in učbenike z lopatami, krampi in samokolnicami. Na njihovem zadnjem zborovanju pred odhodom se je obvezala brigada, da se vrne kot udarna. Niso nas razočarali. Brzojavka v dokaj skopih besedah: „Postali smo udarni!", ki pa je po vsebini tako bogata, nam razodeva vse njihove napore, za temi skopimi besedami se skrivajo potoki potnih srag, žulji, smeh, radost, veselje, sreča, te kratke besede govorijo o brezmejni vdanosti in ljubezni do domovine, Tita, Partije, te besede tolčejo sovražnika našega ljudstva, razlagajo podle laži, klevete, obrekovanja informbirojevskih pisunov in kričačev. Pri njih laži, klevete, obrekovanja, vedno nove in nove intrige — a pri nas? — „Cesta bratstva—edinstva", Novi Beograd, brez števila novih zgradb, sončnih stanovanj, zadružnih domov! So to mar tiste utrdbe, ki jih po mnenju informbirojevcev gradi naša mladina na grški meji. Kdor danes še naseda lažem Informbiroja, mu lahko samo še svetujemo, naj si opere oči in naj bistro pogleda okrog sebe, potem pa naj presoja po svoji vesti.

Naša mladina, tisoče mladih zagorelih, zdravih brigadirjev odhaja v vedno nove in nove juriše z lopato, krampom, samokolnico, njihov bojni klic pa je: „Za Tita, za Partijo, za domovino — juriš na kubike!" Ob misli na bitko mladine v tovarnah, ob misli na mlade železarje, rudarje, tkalke, ki iz dneva v dan prekoračujejo norme, ob misli na našega jugoslovanskega stahanovca-rudarja jim ni pretežka nobena samokolnica, ne zaustavi jih v tem jurišu nobena reka, ne dež, ne blato, ne ploha laži informbirojevskih trmoglavcev, naša mladina gradi socializem, utira pot v lepšo bodočnost sebi in vsem delovnim ljudem nove Jugoslavije.

Našim „Prešernovcem" iskreno čestitamo ob doseženi zmagi in pozdravljamo svoje mlade borce za socializem.

Zasedanje okrajnega plenuma AFŽ v Kranju

V nedeljo, 30. julija je bilo v Prešernovem gledališču v Kranju zasedanje okrajnega odbora AFŽ za kranjski okraj. Pregledali so uspehe polletnega dela, podali kritične pripombe k pomanjkljivostim ter sklepali o izpopolnitvi dela in izvolili delegate v oblastni odbor AFŽ ter sklepali o nadaljnji poživitvi dela organizacije.

Plenumu je prisostvovala zastopnica GO AFŽ tov. Florjančičeva iz Ljubljane, org. sekretar OK KPS Kranj tov. Naglič in član MK KPS Kranj tov. Škrjanc. Udeležba članic plenuma ni bila povsem zadovoljiva, ker se mnogi vaški odbori AFŽ niso dovolj zanimali za važnost tega zasedanja.

Po izvolitvi delovnega predsedstva je prevzel besedo tov. Naglič ter podal jedrnato politično-gospodarsko poročilo, v katerem je nakazal, da se naša borba za socializem razvija v treh smereh: v industriji, v kmetijstvu in kult. prosv. delu. V kolikor so kje bile naše žene zrelejše in imele močno organizacijsko podlago, so tudi prispevale velik delež uspehom, a povsod se to ni dogajalo. Posebno v vključevanju delovne sile v industrijo naše žene lahko store mnogo in v tem leži na organizaciji velika politično-gospodarska naloga, da jo čim uspešneje izvede. Poudaril je važnost sodelovanja naših žena v KOZ, ker bo prav to politično in gospodarsko sodelovanje v borbi za socializacijo naše vasi omogočilo hitrejši razvoj socializma, medtem ko se bo po drugi strani organizacija ob takem delu dejansko še bolj okrepila in utrdila. Ob študiju in pravilnem kulturno-političnem udejstvovanju naših žena se bodo sprostile sile, ki ponekod še zavirajo pravilen razvoj te naše borbene organizacije. Naše delavke v tovarnah pa morajo biti nujno povezane z razvojem in delom na vasi, t. j. članice sindikatov morajo skrbeti za čim tesnejšo povezavo med delavko in kmetico ter obratno. Na koncu je obrazložil podrobno vso gnusno gonjo demokratičnih držav proti našemu CK KPJ in državnemu vodstvu in v pravilni luči prikazal revolucionarno pot naše Partije, ki ni nikdar zgrešila marksistično-leninističnih načel kot je to storila SZ, ko je izdala Slovensko Koroško v pariškem sporazumu. Naši narodi z ogorčenjem obsojajo takšna početja, s še večjim poletom gradijo socializem in tako pobijajo vse inforbirojevske laži in klevete o naši državi.

Organizacijsko delo je opisala v daljšem poročilu tov. Prezlova, okrajna sekretarka AFŽ. Vaške organizacije AFŽ imajo najširše možnosti, uvesti raznovrstne oblike dela organizacije ter na sestankih razpravljati o vseh mogočih problemih, ki se tičejo žena. S tečaji, bralnimi krožki, predavanji, sestanki in aktivi je možno zajeti vse žene in jim omogočiti, da se politično in kulturno dvignejo. Važno je delo in skrb za organizacijo DID-ov, otroških jasli in otroških restavracij, ki jih je v našem okraju že precej, a še vedno ne toliko, da bi zadostili velikim potrebam naših industrijskih mest in krajev, kajti le tako bo tudi uspešno delo za vključitev žena v našo industrijo, ki je te delovne sile zelo potrebna. Pri ustanavljanju teh ustanov pa je ugotovljeno, da so uprave velikih podjetij doslej vse premalo pomagale tej naši organizaciji, kar bo treba nujno popraviti, tako, da se žena popolnoma razbremeni in osamosvoji ter brez skrbi vstopi v produkcijo kot koristen član socialistične izgradnje. Pri kulturno-političnem delu je bilo omenjeno, da je bilo v okrajnem planu 100 predavanj, kar so pa doslej izpolnili le 40% in bo potrebno to v drugem polletju pospešiti. Bralni krožki so najboljši v Železnikih in na Jezerskem.

Žene naj bi pri preobrazbi kmetijstva aktivneje sodelovale kot doslej. Vključiti se je treba tudi v delo ljudske inšpekcije in budno spremljati poslovanje pri množični prehrani, ker se čestokrat zgodi, da marsikje ni vse v redu in da gre ta nered vedno na račun delovnega ljudstva.

Plenum je nato pozdravila tov. Florjančičeva, zastopnica GO AFŽ, ki je nakazala v jedrnatem govoru velik politični pomen dela in smotrov te naše organizacije, kar je podkrepila z zgledi, kako naše žene mnogo prispevajo k uspešni izgradnji socializma in s tem ovržejo vse krivične obtožbe naših nasprotnikov. Naše žene so v tem že mnogo storile, ali kot delavke-udarnice, racionalizatorke, novatorke ali zadružnice.

Sledila je živahna diskusija, v kateri je sodelovalo lepo število žena. Žene iz podeželja so govorile o težavah, na katere zadevajo pri delu v organizaciji ter izven nje. Predstavnica organizacije iz Žiri je povedala, da so tamkajšnje žene že opravile nad 1500 prostovoljnih delovnih ur in si žele skupnega enkratnega izleta, ki pa ga ne morejo izvesti, ker ne dobe kamiona. Mnogo je bilo koristnih predlogov za vključitev delovne ženske moči v produkcijo, govorili so o DID-ih, otroških jaslih in restavracijah ter o skrbi za zaposleno mater. V vsem je diskusija pokazala, da je žena lahko v vsem pobudnica v mnogih političnih in gospodarskih vprašanjih na vasi in v mestih ter tako doprinaša svoj delež za čimprejšnjo izgraditev naše lepše bodočnosti.

ZAVEDEN DRŽAVLJAN SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE NI BREZBRIŽEN DO POMANJKANJA DELOVNE SILE TER SE VKLJUČUJE V PROIZVODNJO!

Ob zaključku diskusije so žene sprejele naslednje sklepe:

1. **Ker smo ugotovili, da je slaba evidenca v izvrševanju nalog, kar je ovira pregledu storjenih nalog, dajemo pod prvo točko plana sklep, da bodo odbori vodili točnejšo evidenco ter mesečno pošiljali poročila o vseh izvršenih nalogah Okrajnemu odboru AFŽ.**
2. **Vsi odbori naj pregledajo svoje plane za leto 1949. ter naj na podlagi njih ugotovijo, v koliko je bil plan dosežen ter v zvezi s tem pošljejo poročila Okrajnemu odboru AFŽ do 15. avgusta 1949.**
3. **V kolikor so bili plani nerealno postavljeni, naj jih odbori takoj realizirajo za njihove konkretne potrebe. V zvezi s tem naj dodajo tekmovalne plane za teden matere in otroka. V te plane naj vnesejo načrt za proslavo tega tedna.**
4. **Odbori naj si napovedo medsebojno tekmovanje v čast tednu matere in otroka.**
5. **Ob zaključku tedna matere in otroka naj pošljejo izčrpna poročila o tekmovanju, tedensko pa naj javljajo rezultate o izvrševanju tekmovalnih točk, ki si jih bodo naložile za tekmovanje v tednu matere in otroka. Tako bomo lahko ugotavljali tekmovalne rezultate.**
6. **Vsak odbor AFŽ naj bi postavil aktiv v zvezi z mobilizacijo delovne sile, ki bi imel nalogo, pregledati in ugotoviti možnosti zaposlevanja žena, koliko žena se lahko vključi v 4 urno, koliko pa v 8 urno delo, ugotoviti, kje bi se dala zamenjati moška delovna sila z žensko. Mestni odbori naj bi postavili aktive po potrebi, isto velja za tovarne in vsa podjetja. V zvezi s tem je treba pregledati možnosti oskrbovanja otrok v času zaposlitve žene-matere.**
7. **Vsi odbori naj bi do konca 1949. l. postavili vsaj en aktiv za ta vprašanja, ki so najbolj perečа ter ga zaktivizirale tako, da se bodo ob izkušnjah teh aktivov potem organizirali še ostali aktivi po krajevnih potrebah. Mestni odbori pa naj si sami postavijo plan, koliko aktivov bodo postavili v času tekmovanja matere in otroka in koliko do zaključka letošnjega leta.**
8. **Čimprej naj vsi odbori začno s študijem. Če je le možno, naj odbori AFŽ študirajo skupno z OF, le v slučaju, da je OF odbor slab, naj študirajo žene zase, ali pa naj dado pobudo frontnim odborom ter naj jih organizacija pritegne v študij. Temo študija bodo dobivale pri Okrajnem komitetu ali Agitpropu. V tem mesecu naj se takoj začne s študiranjem Zakona o ljudskih odborih. Vsi odbori naj poročajo, kdo študij vodi, kako študirajo, o udeležbi pri študiju ter o njegovih uspehih.**
9. **Bralni krožki so se ponekod, kjer so bili dobro pripravljeni, še kar dobro obnesli. Zato je treba bralne krožke še vnaprej organizirati. Vsi odbori naj se sami pogovorijo o možnosti organiziranja bralnega krožka ter naj pripravijo vse potrebno čtivo ter vodjo krožka.**

   Na vsak način pa naj te krožke organizirajo vsi mestni odbori AFŽ, ker imajo vse možnosti. Organizirajo naj jih čim več.
10. **V lanskem letu smo vse premalo pripravile za izobraževalne tečaje, tako da ni sodelovala nobena žena v izobraževalnih tečajih. Zato pa morajo takoj zbrati žene, ki bodo posečale te izobraževalne tečaje povsod tam, kjer bodo ti tečaji. Zato naj se odbori takoj pozanimajo, kje**

(Nadaljevanje na drugi strani)

Okrajni plenum AFŽ v Kranju

(Nadaljevanje s prve strani)

bodo tečaji. Vključiti moramo vanje vsaj 20 odstotkov žena.

11. V zvezi s tekmovanjem v tednu matere in otroka naj odbori takoj ugotovijo, kakšno predavanje žene želijo ter takoj javijo Okrajnemu odboru AFŽ, da bo poskrbel za predavateljski kader. Sporočijo naj, kdaj in kje bodo predavanja. Želeti je, da bi vsaj na področjih KLO bilo po eno predavanje.

12. Ker nekaterim odborom še vedno delajo težkoče sestanki in jih ne znajo organizirati, oziroma voditi tako, da bi bili koristni, se bo Okrajni odbor s svojim aparatom poskrbel za to, da bo v tekmovanju tedna matere in otroka obiskal vsaj 30 odborov, ter praktično nudil pomoč pri vodenju odborovih sej.

13. Odbori AFŽ naj se povežejo z OF ter naj se pogovorijo, kako in na kakšen način bodo pomagale pri dviganju članarine OF. O dvigu članarine OF naj žene poročajo Okrajnemu odboru AFŽ.

Da bodo dejansko odpadle razne akcije po terenu, naj odbori AFŽ pomagajo USF pri pobiranju socialnega fonda ter naj prikazujejo članom OF njegov pomen. Pri razdeljevanju fonda naj bi žene sodelovale ter dajale predloge, za kaj in v kakšne namene se bo ta denar porabil.

14. Okrajni odbor RK je tudi dobil svoj plan za teden matere in otroka zato naj se odbori tesno povežejo z odbori RK ter naj jim nudijo vsostransko pomoč.

15. V tekmovanju tedna matere in otroka bomo postavili koordinirane patronate vseh množičnih organizacij nad vsemi socialnimi ustanovami kakor tudi nad otroškimi restavracijami, za katere naj bi prevzeli patronate predvsem KOZ. Za evidenco in pravilno poslovanje teh restavracij pa bomo pri vseh restavracijah postavile aktive žena, ki bodo stalno skrbele za pravilno postrežbo in odpravljale napake v otroških restavracijah.

16. Kjer je možnost za ustanovitev otroških restavracij, jih bomo odprli v tednu matere in otroka. Okrajni odbor se bo točno pozanimal, kje so za to možnosti ter sporočil tamkajšnjim odborom AFŽ.

17. V čast tednu matere in otroka naj bi si odbori napovedali tekmovanje v udarniškem delu na raznih gradiliščih.

18. Nudile bomo vso pomoč z udarniškim delom ter razvile najširšo iniciativo, da se v letošnjem letu odprejo jasli v tovarni „Iskri" Kranj, v Škofji Loki pa bo otvorjena krpalnica in šivalnica v času tekmovanja v tednu matere in otroka.

19. V času, ko pri nas še letujejo kolonije, bomo nudile vso potrebno zelenjavo itd. Organizirale bomo obiske kolonij. Odbori naj javijo, katero kolonijo bodo šli obiskat.

Kandidacijska komisija je nato predlagala 42 tovarišic za plenum oblastnega ljubljanskega odbora AFŽ, ki so bile soglasno izvoljene. Tovarišica Rome Dragica je še predlagala pozdravni resoluciji, ki so jo poslale CK KPJ in GO AFŽ in v katerih poudarjajo, da se zavedajo svojih obveznosti do gradnje socializma v naši državi in ostro obsojajo informbirojevsko gonjo, ki škoduje tudi mednarodnemu proletarskemu gibanju. V trdem prepričanju, da je edino naša pot pravilna, bodo storile vse, da dokažejo privrženost Partiji in tovarišu Titu.

Množična zborovanja v Kranju, Škofji Loki in Tržiču

Kranj, 29. julija.

Osvobodilna fronta mesta Kranja je sklicala danes zvečer množično zborovanje v veliki dvorani Sindikalnega doma, ki se ga je udeležilo nad 300 ljudi. Zbor je otvoril tov. Škrabelj Bruno, org. sekretar MO OF, nakar je govoril tov. minister LRS Tone Fajfar, ki je v čez uro trajajočem govoru prikazal zunanjo in notranjo politično situacijo. Povedal je tudi nazorno, kako je prišlo do zloglasne resolucije informbiroja, ki jo je diktirala VKP, ki je očitala našemu CK KPJ razne nepravilnosti, ki niso obstojale in se je ta gonja po državah ljudske demokracije po diktatu tako stopnjevala, da je danes vsem jasno, da gre tu zgolj za nadoblast SZ nad ostalimi narodi, ali z drugimi besedami, za neodvisnost ali odvisnost. Naše preizkušeno vodstvo je izbralo in branilo po vseh načelih marxizma-leninizma neodvisnost in samoodločbo narodov in zato doživelo napade in gonjo poslušnih trobentačev na rog SZ, ki jih je spravila v svojo popolno odvisnost. Po informski kugi je bila izdana samoodločba narodov v primeru Koroške, pripravlja se izdaja borbe demokratičnega ljudstva Grčije itd. Mi smo uspešno nadaljevali svojo revolucionarno pot slavne osvobodilne borbe, po obnovi v mogočno graditev socializma v petletnem Titovem načrtu. Petletni načrt je trdna podlaga za uspešno izgradnjo socializma pri nas. Rezultati v sredi petletke so mogočen dokaz, da naše ljudstvo dodobra pozna in odobrava ta veliki načrt, od katerega bo imelo korist vse delovno ljudstvo nove Jugoslavije. Pri nas poznamo samo eno krizo: pomanjkanje delovne sile, kar ni slučaj niti v državah ljudske demokracije, kjer vlada še vedno nezaposlenost kot nekje na zapadu. Ko je govornik nazorno prikazal še vrsto trenj med demokratičnimi državami, ki zapadajo zaradi te gonje v velike težave, in našo pozitivno in uspešno borbo za doslednost marxistično-leninističnih načel, je izjavil, da se naša država kljub vsej gonji z vsakim dnevom bolj jača in dobiva ugled pri svobodoljubljivih demokratičnih širokih množicah sveta. Poudaril je, da je pri nas še vedno glavno delo ojačanje socialističnega sektorja kmetijstva, uspešna realizacija kmečko-obdelovalnih zadrug in s tem prepotrebna rekonstrukcija kmetijstva, za kar je potrebno zaostriti borbo do popolne zmage, ki bo prinesla tudi na tem torišču skorajšnjo blaginjo, srečo in napredek našemu delovnemu človeku. Pospešiti napredno zadružništvo je delo, ki je vredno velike revolucionarne tradicije naše Partije in bo tudi z uspehom izvršeno, ker se pri nas gradi socializem na vseh toriščih dela.

Škofja Loka, 29. julija.

V veliki dvorani Fizkulturnega doma je bilo množično zborovanje mesta Škofje Loke. Dvorana je bila polna. Po temi „Sredi petletke" je govoril tov. Kristan Milan, sekretar, ki je podrobno razčlenil vse uspehe naše industrije, ki je dosegla plan za 50,5% v prvem polletju kljub težavam in oviram s strani držav ljudskih demokracij, ki so po nalogu informbiroja prekršili vse trgovske ugovore in začeli s sabotažo, da bi nas blokirali in s tem onemogočili izgradnjo socializma pri nas. Mi pa smo premagali vse te težave in stopamo uspešno v izpolnjevanju Titovega petletnega plana v socializem, ki bo prinesel srečo in zadovoljstvo našim delovnim množicam.

Tržič, 29. julija.

Tudi pri nas se je danes zvečer v veliki dvorani „Cankarjevega doma" na Skali vršilo veliko množično zborovanje, na katerem je govoril tov. Toman, pomočnik ministra LRS, o notranji in zunanjo politični situaciji. Podrobno je raztolmačil informbirojevsko gonjo, ki jo z gnusom obsojajo vsi naši delovni ljudje, ki grade socializem.

Otvoritev zadružnega doma v Podbrezjah

Podbrezje, 31. julija.

Danes popoldne je bila pri nas velika ljudska slavnost — otvoritev zadružnega doma. Lepa, nova stavba zadružnega doma stoji sredi vasi in je delo marljivih zadružnikov, ki imajo tudi svojo kmečko obdelovalno zadrugo „Podtabor". Svečani otvoritvi zadružnega doma je prisostvovalo nad 1000 ljudi. Pozdravni govor je imel predsednik gradbenega odbora tov. Globočnik, ki je med drugim povedal, da je pri gradnji zadružnega doma bilo izvršenih 4701 udarniških ur, pri planiranju, zidavi in prevozu materiala. Mora se priznati, da je bil on sam eden izmed najbolj marljivih prostovoljcev, ki niso odnehali z delom, dokler ni bil dom zgrajen. Tako je treba pohvaliti tudi delo celotnega gradbenega odbora. Za njim je govoril tov. Zaletel Slavko, sekretar okrajnega odbora OF, ki je prikazal uspehe naše petletke, obsodil informsko gonjo proti naši državi ter nakazal velik pomen vaških frontnih brigad v naprednem socialističnem gospodarstvu. Nakazal je vrsto nalog, ki jih mora izvršiti OF v zvezi z uspešnim izpolnjevanjem petletnega plana, ki pomeni srečo in blagostanje za naše delovne ljudi.

Svečanost je bila zaključena z ljudskim veseljem, ki je v najlepšem redu potekalo pozno v noč.

O izobraževalnih tečajih

Vsa skrb naše ljudske oblasti je posvečena kulturno prosvetnemu dvigu najširših ljudskih množic. Da bi nudili izobrazbo tudi tistim, ki niso imeli nikdar prilike, izobraževati se, smo že v lanskem letu organizirali vrsto izobraževalnih tečajev v okviru ljudske prosvete, na katerih so predavatelji posredovali znanje našemu malemu človeku. Ti tečaji so bili na splošno dobro obiskani in so ljudje kazali mnogo zanimanja zanje. Uspeh posameznih tečajev je bil v pretežni meri odvisen od aktivnosti množičnih organizacij pri vključevanju ljudi vanje in pa od predavateljev samih. Pri organiziranju tečajev smo v lanskem letu zagrešili vrsto napak, ki nas morajo letos opozarjati, kako se moramo lotiti organizacije, da se bodo tečaji vršili v vsakem kraju okraja in zajeli čim višji odstotek prebivalstva. Tako bodo tečaji dosegli svoj pravi namen. Izobraževalni tečaji morajo zajeti vso problematiko tistega kraja, prikazati ideje, ki vodijo našega kmeta pri graditvi socializma ter poglabljati politično zavest naših kmečkih množic.

Na tečajih so se doslej obravnavali splošni predmeti kot so: slovenski jezik, računstvo, potek NOB, zadružništvo, higijena in zdravstvo. Ljudje so zanje pokazali mnogo zanimanja. Zato bodo tečaji morali tudi v bodoče ostati oblika politične vzgoje naših kmečkih množic. Strokovnim predavateljem bodo priključeni tečaji RK, za žene pa praktični tečaji.

Izobraževalni tečaji se bodo pričeli s 1. novembrom in bodo trajali do začetka pomladanskih del na polju. Zato je dolžnost vseh množičnih organizacij, predvsem pa partijcev, da takoj z vso resnostjo pristopijo k agitaciji za vključevanje prebivalstva v tečaje. Uspešen tečaj zahteva mnogo požrtvovalnega dela, zato je treba pravočasno pristopiti k vsem pripravam.

Ker mora biti glavni poudarek v izobraževalnih tečajih na preusmeritvi našega kmečkega gospodarstva, zato je dolžnost vseh absolventov zadružnih tečajev, da se prijavijo kot predavatelji na tečajih, kjer bodo svoje znanje posredovali našemu malemu in srednjemu kmetu. Tako bodo lahko uspešno izvršili svojo nalogo in pospeševali ustanavljanje kmečko obdelovalnih zadrug na naši vasi.

Iz vestno in skrbno pripravljenih izobraževalnih tečajev bodo izšli ljudje z jasnimi perspektivami pri graditvi socializma in ne bodo nasedali lažem naših nasprotnikov in informbirojevskim klevetam.

Tržaški otroci med počitnicami v Kranju

V kranjsko osnovno šolo se je julija vselila kolonija tržaških otrok.

Kot živo srebro so ti malčki. Prav nič se jim ne toži po Trstu. Vstajajo ob pol sedmih, telovadijo, gredo na kratek jutranji izprehod in nato zajtrkujejo. Hrane imajo v izobilju, nekateri pospravijo kar po dve, tri porcije. Nato so redni bralni krožki, interne prireditve in podobno. Fantje brcajo žogo, deklice plešejo „ringaraja", hodijo v mestno kopališče, kjer so se v otroški bazen kar zaljubili. Šli so tudi na kopanje v bližnjo Kokro in na izlete. Krasen vrt pred moderno šolo jim nudi veliko možnosti za igre.

Okroglo 200 tržaških otrok je našlo tukaj nov dom, čeprav le za kratko dobo. Prišli so k nam, da se okrepe, naužijejo sonca in svežega gorenjskega zraka. Zelo težko se bodo ločili od vsega kar so tu videli, doživeli in se po otroško srečni veselili v naši sredi. Naše tovarne so jih povabile na obisk in jim pripravile prijetne popoldneve. Tako je med drugim tovarna „Iskra" priredila skupini 100 tržaških otrok obilno zakusko, nakar je bila kino predstava sovjetskega filma „Cirkus", kar je malčkom bilo zelo všeč. Otroke sta sprejeli organizacija AFŽ in mladinska organizacija tovarne in jim izkazali pravo tovariško skrb, ki vlada pri novem delovnem človeku Titove Jugoslavije. Prav tako sta skupini po 50 tržaških otrok sprejeli na obisk in počastitev tovarni „Inteks" in „Sava". Tu so naši borci in borke za petletni plan izkazali vso toplino otrokom, ki žive izven svoje svobodne domovine. Ko se bodo vrnili v Trst, se bodo še dolgo spominjali dežele, ki jih je prijateljsko povabila uživat svoje naravne krasote in ki nudi mlademu pokolenju vse za boljše čase in lepšo bodočnost.

Proslava obletnice V. kongresa KPJ

Golnik, 30. julija.

Dne 22. julija 1949 je bila na Golniku svečana konferenca, posvečena prvi obletnici V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije, katere so se v polnem številu udeležili člani sindikata, bolniki in ostalo delovno ljudstvo Golnika.

Med referatom so vzklikali KPJ ter skandirali Tito—Partija.

Iz svečane konference je bila poslana resolucija CKKPJ in tovarišu Titu, v kateri so poudarjeni uspehi, ki jih dosega danes naše delovno ljudstvo v izgradnji socializma kljub vsem neresničnim klevetam Informbiroja ter raznim sabotažam demokratičnih držav v materialu.

Nadalje je rečeno, da je vse to uspeh naše Partije, ki jo vodi tovariš Tito, za katero strnjeno stoji vse delovno ljudstvo Jugoslavije, nepremagljivo v svoji odločnosti, da kljub vsem napadom gradi socializem v naši novi Jugoslaviji.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE PADLIM BORCEM IN TALCEM IZ ČASA NOV, KI SO BILI ZAPOSLENI V TOVARNI GUM. IZDEL. „SAVA"

V nedeljo ob 9. uri dopoldne smo odkrili v tovarni spominsko ploščo 36 padlim borcem in talcem, ki so bili zaposleni v našem podjetju in so bili, kakor tisoči drugih, žrtve fašizma.

Že zgodaj zjutraj se je nabralo pred tovarno mnogo ljudi — svojcev in tovarniških delavcev. Svečanost so pozdravili tudi zastopnik MO Zveze borcev, zastopnik JA in zastopnik GO sindikatov Slovenije in RO kem. industrije, v imenu našega kolektiva pa je govoril najstarejši borec iz NOV tovariš Praček Adi. V svojih referatih so očrtali požrtvovalnost v NOB, ki so dali za našo srečnejšo bodočnost vse — svoje življenje.

Pri sprejemu plošče v varstvo je predsednik sindikata tov. Srebrnjak izjavil, da bo tovarniški kolektiv ploščo čuval kakor vse pridobitve NOB in z delom dokazal, da gre po poti, katero so nam nakazali oni, da čim hitreje dosežemo cilj, za katerega smo se borili, to je socializem v naši domovini.

Slovesnost je zaključila godba z borbeno pesmijo, nakar so bili vsi svojci povabljeni na skupno kosilo.

Proglasitev udarnikov in najboljših brigad v tovarni „Standard-u" v Kranju

Po končanem delu 30. VII. 1949. je celotni kolektiv tovarne Standard prišel v svojo restavracijo, kjer je bil nato masovni sestanek, na katerem so bili proglašeni udarniki in najboljše brigade. Udarniki so bili proglašeni za periodo april—junij, a brigade za mesec junij. Proglašeno je 19 udarnikov in to: šestkratni udarnik **Malovrh Janez**, petkratni udarnik **Štefe Jože, Rehberger Franc, Lapajne Anton in Penček Andrej.**

Štirikratna udarnika **Blažun Franc** in **Tepina Jože.**

Trikratni udarniki **Kogoj Franc, Potočnik Franc, Faifar Marija, Strgar Valerija, Podgoršek Primož, Pester Ivan, Debeljak Lovro in Hudobivnik Janez.**

Enkratni udarniki **Uršič Jože, Gajser Franc, Mladič Ludvik in Ahčin Anton.** Za najboljše brigade so bile proglašene iz produkcije: **Čemažarjeva brigada** z brigadirko **Osredkar Poldo** in izvenprodukcijska DUR **Reginčeva brigada** z brigadirjem **Jamnik Marjanom.**

Vsi udarniki in brigade so bili nagrajeni ločeno.

Kolektiv Standarda se zaveda pomena udarnikov in najboljših brigad, saj je svoj plan izpolnil predčasno že 24. junija t. l. in ga količinsko presegel za 105%. Največ so k temu prispevali prav ti ljudje in te brigade, na katere je ves kolektiv ponosen in ki so nam porok, da bodo v bodoče planske naloge izpolnjene prav tako, čeprav to ni po volji nasprotnikom naše graditve socializma.

Kolektiv se zaveda, da so vse klevete Informbiroja in demokratičnih držav neosnovane. Prav udarniki so dokaz, da se pri nas gradi socializem in da ga gradimo s svojimi lastnimi silami, s svojimi udarniki, novatorji, racionalizatorji in brigadami.

Borba prvega polletja je bila zelo ostra. Planske naloge so bile precej velike in tudi uspešno dobavljanje surovin ni bilo lahko. Kolektiv je vse to razumel in se je najodločneje vrgel v borbo, premagal vse ovire in s ponosom pred rokom izpolnil svoj polletni plan. Ni se ustrašil vseh teh težkoč, ampak je že v januarju dvakrat napovedal tekmovanje vsem usnjarskim kolektivom v Sloveniji, zavedajoč se, da ima v svojih vrstah udarnike in borce, ki znajo premagati vse težkoče. Take ljudi je znala vzgojiti samo Partija po načelih Marksa in Engelsa. Tako armado delovnih ljudi vodi Partija v socializem na čelu s CK KPJ in njenim voditeljem maršalom Titom.

Pričakujemo rezultatov polletnega tekmovanja in smo prepričani, da bomo po svojih dosedanjih uspehih zmagali tudi v tem polletju ter dokazali, da lahko nosimo častni naslov „Najboljšega usnjarskega kolektiva v Sloveniji".

Naj žive udarniki, borci za izgradnjo socializma!

Vsi vse sile za petletni plan!

V tovarni športnih čevljev Žiri uspešno rešujejo planske naloge

Tudi v tovarni športnih čevljev v Žireh občutno primanjkuje delovne sile, predvsem pa kvalificirane. Uvedeni fazni sistem dela je omogočil, da so se v proizvodni proces vključile poleg priučenih in pomožnih sil tudi ženske, ki danes opravljajo v tem procesu delovne operacije, kjer je količkaj mogoče in za katere so prej mislili, da jim ženska ni kos. Zaradi naglega razvoja tovarne sicer še vedno ni dovolj delavcev, toda ne glede na to je delovni kolektiv s sindikalno podružnico in upravo tovarne vse ukrenil, kar je mogoče, da podpre akcijo za izvedbo plana v gozdarstvu in da nudi pomoč obdelovalnim zadrugam.

Čeprav se nekaj tovarišev, ki so odšli iz tovarne v gozdne brigade, ni vrnilo, ker so se odločili za stalno delo v lesni industriji, čeprav je velik del delavstva na letnem odmoru, čeprav se tovarna bori uporno za izvršitev znatno povišanega proizvodnega plana pri sorazmerno manjšem številu delavcev, je delovni kolektiv v razumevanju važnosti organizirane sečnje drv na pobudo sindikalne podružnice in v sporazumu z upravo dal osem tovarišev v brigado za sečnjo drv. Te tovariše je bilo treba skrbno izbrati iz že itak razredčenih vrst na posameznih fazah, da bi kontinuiteta proizvodnje ne bila ogrožena, ostali tovariši pa so se zavezali, da bodo izpad proizvodnje zaradi odsotnih tovarišev nadoknadili deloma s povišanjem storilnosti, deloma z nadurnim delom.

Kolektiv žirovskih čevljarskih delavcev pa pri navedenih akcijah ne zanemarja nalog, ki so mu postavljene z ozirom na osnovno dejavnost, to je izpolnjevanjem proizvodnega plana v vseh smereh. Zaveda se, da ni dovolj, da plan doseže le količinsko, temveč tudi po kakovosti in — kar je izredno važno — tudi po sortimentu. V tem stremljenju pač mora premagovati vse težave, kajti pri naglem porastu proizvodnje v čevljarski industriji je često neizbežno, da surovine ne ustrezajo povsem zahtevam glede asortimenta izdelkov. V takih primerih je tehnično vodstvo in ves delovni kolektiv postavljen pred odgovorno nalogo, kako izpolniti plan po asortimentu, ne da bi pri tem trpela kakovost, ki jo je treba ne le obdržati na dosedanji višini, temveč stalno izboljševati. Iznajdljivosti tehničnega vodstva in požrtvovalnosti delovnega kolektiva gre zasluga, da se je plan asortimenta dosegel in presegel po skupinah artiklov. Kakovost se pri tem ni poslabšala. V zvezi z drugimi čevljarskimi podjetji se na primer gornje usnje racionalno izrabi tako, da se pri prikrojevanju gornji deli, izrezani iz istega komada usnja, ter za težke športne čevlje primerni deli porabijo doma v tovarni, ostali zgornji deli pa se dobavljajo drugim podjetjem, ki jih z boljšim pridom porabijo pri svojih izdelkih. Izdelavni material se na ta način vsestransko smotrno uporabi, odpadki so minimalni, ohranki na materialu se zvišujejo, kakovost izdelka pa izboljšuje.

Z ozirom na važno nalogo, ki jo igrajo odpadki v industriji, podjetje tudi temu vprašanju posveča vso skrb. Material se izrabi do skrajnih mej. Koščki spodnjega usnja, ki ostanejo pri sekanju podplatov in peta, se zbirajo, ponovno obsekajo in iz njih sestavljajo na posebni, od racionalizatorjev v tovarni konstruirani pripravi sestavljeni vmesni deli peta. Na ta način v končnih odpadkih ostanejo le najmanjši delci, ki se v samem podjetju ne dajo več izrabiti. Taki odpadki se stavijo na razpolago podjetjem, ki se bavijo z izdelovanjem drobnih predmetov za široko potrošnjo, na primer za izdelovanje predpražnikov.

Žirovski delovni kolektiv se vsestransko trudi, da poleg udejstvovanja izven svojega delovnega področja prispeva k izgradnji socializma na vseh sektorjih, da kot organizirana enota sredi, borbe za preobrazbo naše vasi pomaga zadružnikom in ostali skupnosti pri premagovanju ovir, ki se pojavljajo na začrtani poti v boljšo bodočnost delovnega človeka. Tako v sodelovanju z ostalimi delovnimi kolektivi podjetij v okraju, naši republiki in vsej državi daje najučinkovitejši odgovor klevetnikom iz Informbiroja in dokumentira zaupanje državnemu in partijskemu vodstvu s tovarišem Titom na čelu.

VKLJUČEVANJE NOVE DELOVNE SILE V PROIZVODNJO — ODGOVOR VSEM OBREKOVALCEM NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

Dopisujte v „Gorenjski glas"!

Med pionirji v počitniški koloniji v Trebiji

Dolžnost me je vodila v Poljansko dolino — v Trebijo. Lep sončen dan je bil. Ko sem hitela skozi vas, se mi je oko nehote ustavilo na lepi, beli stavbi. Kaj neki je tu notri? Radovednost mi ni dala miru. Pa sem vprašala mimoidočo staro mamico, kaj je v tej stavbi. „Šola je to." Čudno se mi je zdelo (saj takrat ni bilo pouka), da sta pri oknu lupili krompir dve ženski. Moja radovednost z odgovorom stare mamice ni bila potolažena. Najbrže je sama opazila, da bi jo rada še kaj vprašala, pa mi je še povedala, da je v šoli pionirska počitniška kolonija. Tukaj je „živžav" doma, pravi mamica. 54 pionirjev si nabira novih moči in zdravja. No, sedaj sem izvedela, kar sem hotěla. Z mojo sopotnico Olgo sva sklenili, da obiščeva pionirsko kolonijo, ko bova z opravki končali.

Nekako po kosilu sva se odpravili. V šoli je bilo tiho in mirno, le iz kuhinje se je slišal rahel ropot posode. Spijo najbrže, sva si mislili.

Velika šolska soba je bilo preurejena za spalnico. Na preprostih posteljicah so spali pionirji, v drugi sobi pa pionirke. Tudi četne voditeljice so spale z njimi. Mali Franček je bil že zbujen. Začel mi je pripovedovati, kako je v koloniji. Dve črni zenici sta se smejali iz zagorelega obraza in ti dve nasmejani črni očesi sta povedali vtis. Hitel je pripovedovat kako se kopljejo, pa tudi čoln da imajo, je dodal še mali Branko. Kmalu je bila prebujena vsa soba. Vsi vprek so pripovedovali, kako so zadovoljni, predvsem pa niso pozabili pohvaliti ekonoma, ki jim preskrbuje tako odlično hrano. Stanko je povedal, da se mora kar pošteno potruditi, da vse poje. Zanimalo me je, če se kdo dolgočasi, ali če ima kdo domotožje. Jaz ne, jaz ne, je bila vrsta odgovorov. „Kako nam bo dolgčas, ko pa je tukaj toliko veselega, domotožja pa tudi nimamo, saj se bomo kmalu vrnili domov," se je odrezal prav po pionirsko mali Franček v rdeči majici.

Nato sva krenili pogledat še k pionirkam. Bile so že vse prebujene. To vam je bil živ-žav. Tudi one so vse zadovoljne. Mala Milka iz Tržiča mi je hitela pripovedovati, da naj povem mami, naj bo brez skrbi, da se ima dobro, da se bo vrnila nazaj debela in od sonca zagorela. Tudi one se kajpada kopljejo. Ena izmed pionirk mi je rekla ponosno, da zna plavati, druga pa se je oglasila: „Jaz pa kar po rokah hodim!"

Najraje bi ostala kar pri njih, tako so me navdušili ti naši mali s svojim veselim pripovedovanjem in z od veselja iskrečimi očmi. Prav mi je povedala stara mamica iz Trebije, da je v tej hiši doma veselje in živžav. Zaenkrat sem se morala od njih posloviti, vendar sem jim morala obljubiti, da jih bom prišla pogledat še pred večerjo.

Vračala sem se iz Podgore. Že od daleč sem zaslišala petje. To so pa gotovo pionirji, sem si mislila. Nisem se motila. Pred šolo so bili zbrani, na klopeh so sedeli in peli. Tovariš ekonom pa ni samo dober ekonom, temveč je tudi dober pevec in na gitaro zna igrati. Ob spremljavi kitare so peli pionirji partizanske in narodne pesmi. Med nežnimi glasovi pionirjev sta našla svoje mesto tudi bas tov. upravnika in alt tovarišice Tanaskovičeve, ki je kot pedagoški vodja duša kolonije. Tudi četne voditeljice pojejo s pionirji; še kuharica z belim predpasnikom nima obstanka v kuhinji. Kaj in katero bodo peli, se hitro zedinijo. Frančku je všeč pesem „Janez, kranjski Janez", Boži „Kovači smo", tretjemu „Pionirska" in tako pridejo vse na vrsto.

Na dnevnem redu je bil še obisk skupnega groba neznanih partizanskih junakov. Odšli so v lepi vrsti po dva in dva pionirja, in se poklonili njihovemu spominu. Tovariš upravnik jim je pripovedoval, kdo vse leži v gomili. Res lepo je orisal junake. Mali pionirki se je zaiskrila solza v očeh. Tudi njen očka je padel kot partizan zato, da ona lahko hodi v šolo, da svobodno živi in da se zabava v pionirski koloniji. S pozdravom mrtvim junakom so se poslovili od njih, še prej pa so grob očistili in okrasili s cvetjem.

Zbor. Kratek brlizg s piščalko in pionirji so stali strumno v zboru. Tovarišica Tanaskovičeva jim je povedala še nekaj o njihovih napakah čez dan, vrsta je prišla tudi na jedilnico. Mali Branko je pokazal tako lepo nazorno pred zborom, kako se sme in kako se ne sme jesti, da sem se morala nehote nasmejati temu bistroumnemu fantiču.

Še pionirska himna in pozdrav, pa so šli večerjat. Prav vsi od prvega do zadnjega so jedli krepko, kakor jim je pokazal Branko, da se sme jesti. Z veseljem jih je bilo gledati, s kakšnim apetitom so se lotili štrukljev, ki so bili mojstrsko delo prijazne kuharice. Po večerji smo se še malo pogovorili s pionirji. Jedilnico, ki je kaj preprosta, a zato prijazna, so okrasili pionirji Miloš, Stanko in Rajko z ličnimi risbami. Tam vidiš narisanega pionirja, na drugem koncu veselo Miki-miško, pa zopet punčko in razne cvetlice, vse to je prava mojstrovina nadarjenih mladih risarjev. Vsi pionirji so pomagali pri okrasitvi njihove jedilnice in spalnice.

Tov. Tanaskovičeva mi je med smehom povedala, kako so radovedne pionirke naskrivaj gledale skozi narahlo priprta vrata v spalnico pionirjev, kako imajo oni svojo sobo okrašeno. Tudi tekmovanje so napovedali. Vsi so obljubili, da hočejo biti najboljša kolonija v okraju.

Še čiščenje čevljev, umivanje, kratek sprehod in dan je bil zaključen, pionirji so šli spat.

Kmalu je bilo v spalnicah vse tiho. Slišalo se je le enakomerno dihanje malih razposajenčkov, katerim je „Ajček zaspanček" tako hitro zatisnil oči. Pogledala sem te male zadovoljne, mirno speče obrazke in se nehote spomnila na svoja otroška leta. Koliko srečnejši so danes naši najmlajši, kot pa so bili srečni otroci v stari Jugoslaviji, ki je tako po mačehovsko skrbela za mladi rod. Niso bile zaman vse žrtve borbe. Našim najmlajšim je preskrbljena lepa bodočnost. Ob tej priliki sem se spominjala tudi besed tov. Tita: „Narod, ki ima tako mladino kot je naša, mora zmagati." Da, ti pionirji bodo naši bodoči strokovnjaki, strokovni delavci, naš bodoči vodilni kader, ti pionirji, ki so se že sedaj v mladih otroških letih naučili po otroško, pionirsko ljubiti Tita, Partijo — domovino.

Mišo.

Iz naših krajev

Golnik, 29. julija.

Dne 17. julija 1994. je mladinski aktiv z Golnika organiziral v vas Gozd partizanski pohod za pionirje.

Pohod pionirske čete z Golnika je najavilo veselo vriskanje.

Ko je četa prispela do tako imenovane „skale", jo je tik pod njo zaustavila patrola treh pionirjev z vasi Gozd. Štiriletna pionirka je stražarila četo z Golnika, dokler ni komandant odobril prehoda.

Po zaustavitvi patrole so golniški pionirji postali pozorni in disciplinirani, kajti obveščevalci pionirske čete iz Gozda so zvedeli za znake razpoznavanja golniških pionirjev.

Prav prisrčen je bil sprejem golniške čete v samem taborišču v bližnjem gozdu pri vasi Gozd.

Štiriletna pionirka je s kratkimi besedami pozdravila došlo četo in ji izročila šopek gorskih cvetlic. Nato sta obe četi prisedli v Gozdu k že pripravljenemu zajtrku. Toplo mleko s kruhom jim je zelo teknilo.

Tovariš Milan je pionirjem pripovedoval o partizanski vasi Gozd, o borbi partizanov in kako je bila vas požgana. Pionirji so z zanimanjem poslušali

Pesmi in veselega razpoloženja med pionirji ni hotelo biti konca.

Pozno popoldne se je golniška četa pionirjev poslovila od pionirjev iz Gozda. Obljubili so si, da se bodo v bodoče še tesneje povezali med seboj.

Tradicionalne moto-dirke na Jezerskem

Jezersko, 31. julija.

Danes so bile tu tradicionalne dirke, ki so hkrati velik praznik vseh gorenjskih motoristov in so privabile številne gledalce, ki so z veliko pozornostjo spremljali napete borbe tekmovalcev vzdolž vse proge. Od prijavljenih 103 dirkačev je startalo 90 tekmovalcev, ki so prispeli iz vseh krajev Slovenije in sicer iz Ljubljane, Maribora, Rakeka, Postojne, Škofje Loke, Jesenic, Tržiča, Vranskega, Domžal in Kamnika. Startno mesto je bilo na Spodnjem Jezerskem, od koder je proga, ki je bila dolga 5 km, vodila do Jezerskega, kjer je bil cilj. Čeprav je bila tekmovalna proga za dirkače ugodna, je zaradi več ostrih zavojev in precejšnjega vzpona zahtevala od dirkačev veliko izurjenost. Vsi dirkači so prevozili omenjeno progo dvakrat in se je pri končnem plasmanu upošteval najboljši čas posameznikov.

Največjo izurjenost je pokazal motorist Anton Jenko iz Kranja, ki je s sigurno vožnjo zlasti na ovinkih dosegel najboljši čas dneva. Omeniti moramo še Koritnika s sovozačem Kobijem na motorju 750 ccm s prikolico. Oba vozača sta se odlikovala v tehniki vožnje in spretnosti.

Organizacijo tekmovanja je imel Avtomotoklub iz Kranja, ki je v glavnem poskrbel, da so se posamezne točke sporeda brez zamud vrstile druga za drugo.

Tehnični rezultati so naslednji:

ŠPORTNI MOTORJI:

125 ccm: 1. Fantini (Lj) 5:15.0 min., 2. Pangerc (Lj) 5:23.5, 3. Fende (Kranj) 5:29,0 **200 ccm:** 1. Markič (Kranj) 4:58.2, 2. Mrak Peter (Lj) 5:09.0, 3. Kurnik (Tržič) 5:19.6; **350 ccmm:** 1. Jenko (Tržič) 4:07.0 (povprečna brzina 73 km na uro — najboljši čas dneva), 2. Levičnik (Kranj) 4:39.0, 3. Štefe (Lj) 4:40.0; **250 ccm:** 1. Hrast (Tržič) 4:47.4, 2. Katalinič (Lj) 4:49.4, 3. Sekne (Kranj) 5:13.2; **500 ccm:** 1. Jenko 4:13,8, 2. Ponikvar (Lj) 4:15.1, 3. Suša 4:18.5.

TURNI MOTORJI:

250 ccm: 1. Gorjup 4:34,4, 2. Katalinič 4:45.0, 3. Poropat (Mrb) 4:47.6; **350 ccm:** 1. Breznik (Mrb) 4:13.4, 2. Gorjup (Lj) 4:39.7, 3. Blatnik (Lj) 4:43.0; **500 ccm:** 1. Ponikvar 4:10.9, 2. Stepančič (Tržič) 4:40.2, 3. Sešek (Kranj) 4:56.0

Prikolice do 500 ccm: 1. Berger s sovozačem Gradišarjem (Kranj) 4:48.6, 2. Boncelj (Kranj) 5:11.2; **prikolice nad 600 ccm:** 1. Koritnik (Jesenice) s sovozačem Kobijem 4:29.2, 2. Ličen (Domžale) s sovozačem Matjažem 4:42.6, 3. Jugovic (Škofja Loka) s sovozačem Pavlisem 4:44.0.

Avtomobili: 1. Živič (Lj) 4:33.3, 2. Malnarič (Lj) 4:51.2.

V četrtek, 4. avgusta ob 21. uri v Kranju

nočna nogometna tekma

Gorenjski derby:

Š. K. Gregorčič : Š. K. Korotan

(Jesenice) (Kranj)

Šah

27. julija se je pričel v Opatiji šahovski dvoboj med argentinskim velemojstrom Najdorfom in mednarodnim mojstrom dr. Trifunovićem. Odigralo se bo 12 partij. V prvi partiji je zmagal po 42 potezah dr. Trifunović.

V parizu se je vršila skupščina svetovne šahovske zveze. Sprejet je bil predlog Jugoslovanske šahovske zveze, da se prihodnje leto vrši šahovska olimpiada v Jugoslaviji.

Preuranjen napad na krilu.

V tej kratki partiji je beli pričel z napadom, ne da bi se dovoljno pripravil in zaščitil svojega kralja.

Črni pa je hladnokrvno odbil ta napad, prešel sam v ofenzivo in po kratkem boju prisilil oslabljenega in z lastnimi figurami stisnjenega kralja na predajo.

Damski gambit

1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Sg1—f3	c7—c5

Poteza vodi do ostre igre. Mnogokrat je bila igrana v dvoboju za svetovno prvenstvo med dr. Aljetinom in dr. Euwejem.

5. Lc1—g5	c5—d4:
6. Lf3—d4	e6—e5
7. Sd4—f3	d5—d4
8. Sc3—b5?	———

Začetek ponesrečenega napada na damsko krilo. Pravilno je 8. Sd5!

8. ———	Sb8—c6
9. Dd1—a4?	Lc8—d7

Črni pride polagoma v protinapad.

10. Ta1—d1	———

Beli kralj je od lastnih figur popolnoma stisnjen. Zato so napadi skakačev na tako negibnega kralja izredno nevarni.

10. ———	a7—a6
11. Sb5—a3	Sc6—b4
12.Da4—b3	Dd8—a5

Že preti mat s Sc2 in La4. Medtem ko je bela dama napadala popolnoma brez vsake podpore figur, napada sedaj črna dama z vsemi svojimi figurami in močno ogrožava kraljev položaj. Beli je že izgubljen, ker vseh groženj ne more preprečiti.

13. Sf3—d2	Sf6—e4!
14. Lg5—h4	Se4—c5

S tem je partija odločena. Na 15. Dg3 sledi Da3: 16. ba3: Sc2 mat.

Iz te kratke partije se moremo naučiti tole:

1. Napadaj šele takrat, ko si razvil svoje figure.

2. Zaščiti svojega kralja z rohado ali mu pa daj dovolj prostora, da se more svobodno gibati pred napadi nasprotnikovih figur.

Objave

Štab delovnih brigad pri IO-MO OF Kranj razveljavlja s 1. avgustom t. l. izkaznice za petdeset ur. Od tega dne naprej stopijo v veljavo izkaznice za 100 ur.

Ali si že poravnal naročnino za „Gorenjski glas"?

O delu ljudske knjižnice v Škofji Loki

Škofja Loka je po svoji tradiciji vedno predstavljala eno izmed znanih, močno razgibanih kulturnih mest Slovenije. Med vsemi panogami kulturnega življenja pa je najstarejše knjižničarsko delovanje, ki ima svoje korenine že v drugi polovici 19. stoletja. V mestu sta pred izbruhom druge svetovne vojne delovali knjižnici sokolskega in prosvetnega društva, ki pa sta služili predvsem interesom voditeljev obeh strank v izkoriščanju delovnega ljudstva za dosego političnih ciljev. Poleg tega sta delovali še knjižnici v uršulinskem in kapucinskem samostanu, vendar sta bili ti dve knjižnici dostopni le maloštevilnim, saj sta obe predvsem verskega in zgodovinsko-znanstvenega značaja. Skoraj ves zaklad slovenske besede v omenjenih knjižnicah pa je uničil nacistični okupator, tako, da je bilo potrebno dovolj truda in veselja, da je delovanje knjižnice v Škofji Loki zopet zadobilo svojo polno vsebino. Po zaslugi tov. Kalana Franca je bila z vsestransko podporo ljudske oblasti na predvečer obletnice rojstva dr. Franceta Prešerna dne 7. XII. 1945 otvorjena Ljudska knjižnica, ki danes razpolaga že z nad 2.300 knjigami, od katerih jih je okoli 1000 še iz predvojnih knjižnic. Po vsebini prevladujejo predvsem romani in povesti, nekaj je tudi mladinske, poljudno-znanstvene in politične literature. Število bralcev se je od 65 v l. 1945. povečalo v l. 1947. na 307, v letu 1948. pa na 397. Danes ima Ljudska knjižnica že 450 članov. Po socialni strukturi so čitatelji v glavnem delavci, uslužbenci in dijaštvo. V letih po osvoboditvi si je okoli 6000 obiskovalcev izposodilo preko 17.000 knjig. Dohodki knjižnice so bili uporabljeni predvsem za nabavo novih knjig. S tem je delovnemu ljudstvu mesta Škofje Loke dana možnost, da si v Ljudski knjižnici izposodi knjigo zdrave vsebine, kar v stari Jugoslaviji ni bilo omogočeno, saj so kraljevski režimi dovoljevali samo izdajo takšnih knjig, ki so bile le v korist stare družbe. Število povojnih knjig vedno narašča, prav tako tudi število bralcev, zato je razumljivo, da je soba v Fizkulturnem domu, kjer knjižnica posluje, že pretesna in bo moral SKUD „Tone Šifrer" s pomočjo ljudske oblasti nastajajoči problem čimprej zadovoljivo rešiti. Prav gotovo bo storil vse, da dobi Škofja Loka primerno novo knjižnico s čitalnico, saj bo le moderna knjižnica lahko kos njeni veliki nalogi v skrbi za kulturni dvig socialističnega človeka kot torišče nove, resnične ljudske kulture.

TEDENSKA KRONIKA

SPOMINSKI DNEVI

5. avgusta 1895 je umrl Fridrich Engels, soustanovitelj znanstvenega socializma.

5. avgusta 1941: Jelovška in Jeseniška četa se združita v bataljon.

6. avgusta 1941: Ustreljen znani gestapovski agent in zasledovalec partizanov Hornetzki, župan v Železnikih.

7. avgusta 1945: Pričetek III. zasedanja AVNOJ-a, kjer je bil ta spremenjen v začasno narodno skupščino.

8. avgusta 1941: Spopad partizanov z Nemci na nekem vrhu na Jelovici, ki je odslej imenovan „Partizanski vrh". Ubitih 32 Nemcev.

11. avgusta 1942: Nemci z 6000 možmi napadejo Jelovico, jer je bil I. bataljon (Janko Stariha), ki se je moral z naskoki prebiti iz obkoljenja in se je skozi več zased uspešno pretolkel skozi Kokrško dolino čez Karavanke na Koroško, kjer je pri železni Kapli premagal Nemce. Ti borci so bili prvi partizani na Koroškem in so doživeli pri prebivalstvu prisrčen sprejem in zelo dvignili njegovo politično zavest.

DEŽURNA SLUŽBA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

7. avgusta ima **dr. Hribenik Ivan**, tel. št. 261.

DEŽURNA LEKARNA

7. avgusta ima **Mrh. Rauch Metod**, Titov trg.

DEŽURNA TRAFIKA

7. avgusta ima **Jakše Jožica**, Prešernova ulica.

KINO „STORŽIČ" KRANJ

2. do 8. avgusta **„Življenje in prigode Nikolaja—Nikleby-a"** Angleški film.

KINO „SVOBODA" STRAŽIŠČE

5. do 8. avgusta **„Dunajske melodije"** Avstrijski film.

KINO ŠKOFJA LOKA

5. do 7. avgusta **„Zakon v senci"**. Nemški film.

KINO TRŽIČ

6. in 7. avgusta **„Aleksander Matrosov"**, Sovjetski film.

10. do 14 avgusta **„Oliver Twist"**, Angl. film.

ZVOČNI POTUJOČI KINO „ISKRA" predvaja v naslednjih dneh in krajih sovjetski umetniški film **„Cirkus"**:

4. avgusta v **Dupljah**; 5. avg. v **Olševku**; 6. avgusta v **Križah**; 9. avgusta na **Jezerskem**; 10. avgusta v **Besnici**; 11. avg. v **Šenčurju**; 13. avgusta v **Virmašah**. Začetek predstav **ob 20. uri**. 14. avgusta pa se predvaja film ob **16. uri** v **Selcah**, a ob **18. uri** v **Železnikih**.

SEZNAM ROJENIH V KRANJU v mesecu juliju

Benedik Ana, hči tov. delavke, Stražišče; Čarman Marijan, sin ključavničarja, Stražišče; Leber Ciril, sin nameščenke, Huje; Dacar Franc, sin krojača, Kranj; Resnik Marija, hči tov. delavca, Stražišče; Trbič Branko, sin oficirja, Kranj; Perčič Marija, hči čevljarja, Kranj.

SEZNAM UMRLIH V KRANJU v mesecu juliju

Demšar Frančiška, stara 64 let, gospodinja, Stražišče; Bajt Jožef, star 83 let, trgovec, Kranj; Miklavčič Franc, star 79 let, krojač, Kranj; Aljančič Janez, star 67 let, kamnosek, Čirče; Rozman Janez, star 64 let, strojnik, Kranj.

SEZNAM POROK V KRANJU dne 30. julija 1949

Mubi Janez, Predoslje in Čimžar Marija, Predoslje; Prelesnik Franc, Kranj in Sikošek Terezija, Kranj; Pavlič Stanislav, Kranj in Koder Julija, Kranj; Mrak Edvard, Kranj in Šifrar Minka, Praprotno; Suštar Anton, Tržič in Jerala Ivana, Kovor.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond **din 1.110.—**.

Mali oglasi

Zamenjam dobro ohranjeno moško kolo z novimi gumami za deske 25 do 30 mm. Naslov v upravi lista.

Ali ste že pomislili na oddih v jeseni!

NAŠ SINJI JADRAN VABI...!

Putnik Kranj je začel sprejemati prijave za september.

Izkoriščajte dopust v prirodi, v planinah in ob morju.

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Telatko Marjan — Naslov uredništva in uprave: Kranj, Ljubljanska cesta 1/II — Tel. št. 475 — Izhaja vsak četrtek
Letna naročnina znaša 96 dinarjev — Štev. ček. položnice 611-90200-7 —Tiska Triglavska tiskarna, obrat 1. Kranj 161 49